

Danijela Makovec

Filozofska fakulteta, Oddelek za pedagogiko in andragogiko

V zadnjih letih pospešene internacionalizacije v znanosti in v visokem šolstvu se pedagogika in andragogika kot znanstveni disciplini in kot univerzitetna študijska programa soočata z velikimi spremembami in izzivi. Povzročitelja sprememb sta dva: na eni strani nas raziskovalce na področju pedagogike in andragogike merila in kriteriji za pridobitev projektnih sredstev in visokošolskih habilitacij potiskajo v vedno večje sodelovanje z raziskovalci drugih držav in k objavljanju v angleškem jeziku v mednarodnih publikacijah; na drugi strani nas bolonjska reforma sili v oblikovanje mednarodno primerljivih in kompetenčno zasnovanih študijskih programov. Oba procesa imata svoje prednosti, pa tudi slabosti. Sodelovanje s tujimi institucijami preprečuje zapiranje v ozke meje lastne misli in samovšečno uspavanje, vpliva na raznovrstnost in kakovost raziskovanja. Po drugi strani pa se zdi, da nas zaradi specifik pedagoške in andragoške misli v našem kulturnem prostoru (pretirana) internacionalizacija vodi v redefiniranje obeh disciplin, potopitev v talilni lonec anglokonformnosti in s tem izgubo njenih specifik in kvalitet. Ob tem pisanje člankov in knjig skorajda izključno v angleškem jeziku siromaši slovenski jezik znanosti; ogrožen je obstoj znanstvenih revij v slovenskem jeziku.

Takšna situacija ni naklonjena niti uporabnim projektom, v katerih smo zaradi svojega temeljnega poslanstva pedagogi in andragogi vedno sodelovali. Kriteriji znanstvene odličnosti nas silijo v objavljanje v tujini, v uradnih ocenah kakovosti štejejo predvsem temeljne raziskave. Če že, imajo prestiž posegi na sistemski ravni, ne pa preizkušanje pedagoških inovacij na mikro nivoju. Žal takšno stanje še povečuje vpliv strokovno spornih »tržno usmerjenih« konceptov na oblikovanje temeljnih stališč v zvezi z vzgojo, izobraževanjem in percepcijo otrok in mladostnikov z različnimi težavami med strokovnimi delavci v vrtcih, šolah in institucijah za izobraževanje mlajših odraslih.

In nenazadnje, študijski programi s področij pedagogike in andragogike so bili prenovljeni po bolonjskem modelu, modelu, ki je za svoj zgled vzel ureditev visokega šolstva v anglosaških državah. Študij pedagogike in andragogike je bil pred bolonjsko reformo zasnovan na kontinentalnem modelu študija, za katerega je značilna čvrsta disciplinarna organizacija osnovnih pedagoških oz. andragoških disciplin. Bolonjska reforma je s svojo ekonomistično agendo potisnila vse nas, ki smo sodelovali pri pripravi novih programov, k anglosaški pragmatičnosti, ki pa se zaradi manjka aplikativnih raziskav na mikro nivoju ne more kakovostno izvajati. Ta situacija spodbuja pri vseh, ki se ukvarjamo s pedagoško in andragoško znanostjo in izobraževanjem pedagogov ter andragogov veliko nelagodja in vprašanj: kako situacijo razumeti, kako jo izkoristiti v prid naših strok in naših študentov, na kateri ravni in kako se ji upreti ter iskati

alternative? Kako misliti kakovost v raziskovanju in poučevanju? Kaj od nas pričakujejo študenti, kaj diplomirani pedagogi in andragogi, kaj vsi delavci v pedagoški in andragoški praksi?

O teh in še mnogih drugih vprašanjih povezanih z bolonjsko reformo smo, skupaj s predavatelji in udeleženci, razmišljali (in zanje iskali odgovore) na letošnjih Pedagoško andragoških dnevih. Prispevke, predstavljene na plenarnih predavanjih ter iztočnice okrogle mize že tradicionalno objavljamo v pričujočem zborniku, tokrat še s posebnim namenom, da ideje in dileme ne ostanejo samo nam, ki smo zadnji petek v januarju sedeli za (t)isto mizo.